

Zgłębiali tajemnice Gajerka. Największą atrakcją wyprawy wizyta... w podziemnym schronie [ZDJĘCIA]

data aktualizacji: 2017.02.14

Takiego obrotu spraw nikt się nie spodziewał. Mimo wysokiego mrozu, na ostatniej wycieczce z cyklu „Historia jednej ulicy” pojawiło się aż 80 osób! Ale nie frekwencja była największym zaskoczeniem pieszej wyprawy po ulicach Gajerka, a nieoczekiwane rozwiązanie pewnej tajemnicy...

Osiedle Gajerek powstało w drugiej połowie lat '30 XX wieku, kiedy obszar na południe od linii kolejowej i na zachód od koszar artylerii zabudowano jednorodinnymi domami i siecią ulic, którym nadano nazwy okolicznych miejscowości. I tak, na planie Ławy sprzed 75 lat, dostrzec można ulice Chełmińską, Toruńską, Grudziądzką, a nawet Tczewską. Ich przebieg nie w każdym przypadku pokrywa się jednak z dzisiejszymi ulicami o tych samych nazwach.

Nieduże domy, które powstały wzdłuż nieutwardzonych dróg, budowali głównie robotnicy rolni i leśni dzięki nisko oprocentowanym pożyczkom mieszkaniowym. Ich powierzchnia nie przekraczała 50 m². Jednak zanim nowe osiedle powstało i włączono je w granice miasta, istniało gospodarstwo, które nosiło nazwę Gajerek. Jego właścicielem był niejaki Gayers lub Gajers. Informację tę udało się

ustalić dzięki wspomnieniom ojca Andrzeja Górskiego – dzisiejszego mieszkańca ulicy Grudziądzkiej, a także relacji z „Gazety Olsztyńskiej”, informującej, że „W Gajerku pod Iławą została najechana przez furmankę 4-letnia córka osadnika Wiśniewskiego”. Tak uczestnicy pieszej wycieczki rozwikłali jedną z tajemnic osiedla.

Największą atrakcją sobotniej wycieczki była możliwość zwiedzenia schronu typu „S”, znajdującego się w podziemiach budynku przy ul. Chełmińskiej 1. Wybudowano go w latach '60 XX wieku dla pracowników urzędu miasta. Uczestnicy zimowej wyprawy wysłuchali też informacji o obozie dla oficerów niemieckich, który powstał na osiedlu Gajerek w maju 1945 roku. Jedną z osób przetrzymywanych w obozie był Gerd-Helmut Komossa, późniejszy szef kontrwywiadu wojskowego Bundeswehry. W trakcie wycieczki odczytano też fragment wspomnień Helgi Jadanowskiej, która w 1945 roku była świadkiem budowy drewnianej bramy obozu.

Wycieczkę z cyklu „Historia jednej ulicy” niezmiennie poprowadzili Michał Młotek i Dariusz Paczkowski (przewodnik po Warmii i Mazurach). Była to szesnasta odsłona cyklu. Kolejna wycieczka odbędzie się w pierwszej połowie marca.

Fot. Archiwum organizatorów.

Galeria: <https://www.infoilawa.pl/galerie/test,00956>

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/45121-zglebiali-tajemnice-gajerka-najwieksza-atrakcja-wyprawy-wizyta-w-podziemnym-schronie-zdjecia>